SOTKAMON KANSALAISOPISTON TOIMINTASUUNNITELMA 2026–2029

TOIMINTA-AJATUS JA VISIO

Toiminta-ajatuksena on laadukas tietojen, taitojen ja oppimismahdollisuuksien tarjoaminen, luovuuden korostaminen, henkisen kehityksen edistäminen, kulttuuriperinteen vaaliminen ja elinikäisen oppimisen mahdollistaminen.

Kansalaisopistotoiminnan visiona on palvella kaikkia käyttäjiä heille itselle tärkeissä opinnoissa ja harrastuksissa sekä ylläpitää kurssitoimintaa myös sivukylillä.

ELINIKÄISEN OPPIMISEN JA SIVISTYKSEN EDISTÄMINEN

Opetus- ja kulttuuriministeriön hyväksymässä ylläpitämisluvassa on kirjattuna Sotkamon kansalaisopiston koulutustehtävä 1.1.2026 alkaen:

Sotkamon kansalaisopisto järjestää lähi- ja etäopetuksena koulutusta, joka edistää osallistujien terveyttä, henkistä ja fyysistä hyvinvointia sekä kestävän kehityksen, paikalliskulttuurin, kansainvälisyyden ja taiteiden tietämystä (mm. taiteen perusopetus). Koulutuksen painopistealueet ovat taito- ja taideaineissa sekä terveyttä edistävissä aineissa.

Järjestämme monipuolista vapaan sivistystyön koulutusta eri-ikäisille ihmisille neljässä kunnassa tarjoten kansalaisopiston kursseja ja luentoja. Otamme huomioon opinto-ohjelmaa laadittaessa eri paikkakuntien erityispiirteet ja kuntalaisten toiveet ja tarpeet. Tuomme kursseja lähelle opiskelijoita, myös sivukylille. Järjestämme kursseja eri ainealueilta lapsille, nuorille, työikäisille, senioreille ja erityisryhmille.

Olemme aktiivisia vaikuttajia alueellisesti ja kehitykseen reagoivia toimijoita valtakunnallisesti, osallistumme ja teemme tapahtumia sekä ajankohtaispäiviä. Keräämme jatkuvasti palautetta toiminnastamme ja muokkaamme palautteiden avulla tarjontaamme ja toimintaamme.

Oppimis- ja toimintamahdollisuuksien lisäksi edistämme sivistystä kaikkien ihmisarvoa kunnioittaen. Sivistys kansalaisopistossa on tietoa, ymmärrystä ja kykyä ajatella itsenäisesti sekä taitoa käyttää oppimaansa vastuullisesti kestävä kehitys huomioiden.

Mittarit:

- Eri kurssien määrät
- Uudet kurssit
- Alle 18-vuotiaat opiskelijat ainealueittain
- Tapahtumat ja näkyvyys kunnan foorumeissa sekä sosiaalisessa mediassa
- Asiakastyytyväisyyskyselystä saatava vaikuttavuus

HENKILÖSTÖ JA OSAAMINEN

Henkilöstön osaamista tuemme ajankohtaisilla koulutuksilla ja kursseilla sekä ajankohtaispäivillä. Huolehdimme työhyvinvoinnista tarjoamalla tukea sekä kannustamme omaehtoiseen toimintaan. Ylläpidämme työkykyä ja osaamista tukemalla yksilöllisesti työntekijän työuraa ja kannustamalla työntekijää ylläpitämään ammatillista osaamistaan.

Päätoiminen henkilökunta tarjoaa tarvittaessa tukea oman vastuualueensa tuntiopettajille.

Tuemme työhyvinvointia ja työkykyä yhdessä työterveyshuollon ja työsuojelun kanssa sekä hyödynnämme kunnan tarjoamia henkilöstöetuja.

Mittarit:

- Työhyvinvointikyselyn tulokset
- Tuntiopettajien palautekyselyn tulokset
- Koulutuspäivät/vuosi
- Kehityskeskustelut

HYVINVOINTIA EDISTÄVÄ KANSALAISOPISTO

Tarjoamme mahdollisuuksia itsensä kehittämiseen monipuolisen kurssitarjonnan avulla. Kursseille osallistuminen edistää hyvinvointia laaja-alaisesti tarjoamalla mahdollisuuksia sosiaaliseen vuorovaikutukseen, fyysisen ja psyykkisen hyvinvoinnin ja kunnon ylläpitoon sekä itsensä kehittämiseen uuden oppimisen avulla. Tarjoamme esittävien taiteiden kurssilaisille mahdollisuuksia esiintyä matalalla kynnyksellä oman taitotason mukaan, kannustaen ja rohkaisten kurssilaisia ylittämään itsensä ja saamaan onnistumisen kokemuksia.

Toiminnan vaikuttavuutta mitataan asiakastyytyväisyyskyselyn kysymyksillä.

Noudatamme kaikessa toiminnassa turvallisemman tilan periaatteita.

Mittarit:

- Asiakastyytyväisyyskyselyn tulokset
- Palautteet

Kulttuurihyvinvointi ja kulttuurin tuottaminen

Kansalaisopisto on merkittävä kulttuurihyvinvoinnin järjestäjä ja ylläpitäjä toimialueellamme. Tarjoamalla monipuolista kurssitarjontaa pidämme yllä toimialueellamme kulttuuria yli ainealuerajojen. Kulttuurihyvinvoinnin vaikutus heijastuu pitkälle ihmisten hyvinvointiin ylisukupolvisesti.

Toiminnassamme otamme huomioon aineettoman ja aineellisen kulttuuriperinnön vaalimisen. Aineellista kulttuuriperintöä vaalitaan muun muassa käden taitojen kursseilla, aineetonta pidetään yllä esimerkiksi runolaulukursseilla.

Toimimme kulttuurin tuottajana omien tapahtumien ja tapahtumiin osallistumisen kautta. Vuosittaisia vakiintuneita omia tapahtumiamme ovat Lastenpäivä, musiikki- ja tanssikurssien kevättapahtumat, näytelmäryhmien esitykset, taide-, käsityö- ja valokuvanäyttelyt, virtuaalinen kevätnäyttely ja lisäksi muut yksittäiset pienimuotoiset konsertit ja esiintymisvierailut muun muassa hoivakodeissa.

Mittarit:

- Asiakastyytyväisyyskyselyn vastaukset
- Tapahtumien määrä ja osallistujien määrä

DIGITAALISUUS JA KESTÄVÄ KEHITYS

Tuemme ja kannustamme asiakkaita tutustumaan kurssitarjontaan verkkokaupassamme, luovuttuamme paperisen opinto-oppaan painatuksesta. Nostamme esille ajankohtaisia kursseja ja luentoja sosiaalisen median kanavissamme. Suosittelemme asiakkaita ilmoittautumaan kursseille verkkokaupan kautta, ja maksamaan kurssimaksut ilmoittautumisen yhteydessä verkossa tai e-laskuna paperilaskujen sijaan, lisäksi paperilaskussa on ohje e-laskun tilaamista varten.

Järjestämme digitaitoihin liittyviä kursseja. Verkkokursseja on tarjolla eri ainealueista ja niiden määrää pyritään kasvattamaan. Luentotarjonnastamme löytyy lukuvuosittain verkko-/hybridiluentoja.

Käytössämme ovat sähköiset päiväkirjat, tuntiopettajat allekirjoittavat työsopimukset sähköisesti sekä matka- ja kululaskut toimitetaan digitaalisessa muodossa.

Kokoamme vuosittain virtuaalisen kevätnäyttelyn, johon kaikkien kurssilaisten on mahdollista asettaa esille kurssilla tehtyjä töitä tai kurssitunnelmia valokuvien ja videoiden kautta.

Huomioimme kestävään kehitykseen liittyviä seikkoja toiminnassamme, esimerkkinä opinto-oppaan painatuksesta luopuminen, sivukylien kurssien järkevä suunnittelu muun muassa kiinteistöjen lämmityskulujen minimoimiseksi sekä kurssien suunnittelu niin, että opettaja opettaa useamman kurssin peräkkäin. Työvälineitä ja materiaaleja hankitaan harkinnanvaraisesti tarpeen mukaan ja hyödynnämme mahdollisimman pitkälle jo olemassa olevia tarvikkeita. Ohjaamme kurssikuvauksissa opiskelijoita käyttämään esimerkiksi kierrätysmateriaaleja kurssitöissä, soitonopetuksessa on mahdollista saada soittimia lainaan.

Mittarit:

- Ilmoittautumisten ja maksettujen laskujen määrä verkkokaupan kautta
- Digitaitoja tarjoavien kurssien määrä ja osallistujamäärä
- Verkko- ja hybriditarjontaan osallistuvien määrä
- Kustannusten ajantasainen tarkastelu

SAAVUTETTAVUUS

Pyrimme olemaan kaikkien saavutettavissa oleva oppilaitos. Järjestämämme kurssit ovat kaikille avoimia. Tarjoamme kurssitoimintaa myös erityisryhmille esimerkiksi hoivakotien asukkaille. Mahdollistamme edullista opiskelua esimerkiksi erilaisten alennusryhmien kautta (muun muassa opintosetelialennus, Kaikukortti). Tarjonnassamme on myös maksuttomia kursseja ja kaikille luennoille osallistuminen on maksutonta. Yli 90-vuotiaat opiskelijat saavat osallistua kaikille kursseillemme ilmaiseksi (Kultakortti). Järjestämme kurssitoimintaa keskustoissa ja sivukylillä. Kurssitarjonta on monipuolinen jokaisessa toimialueemme kunnassa. Järjestämme mahdollisuuksien mukaan kursseja esteettömissä tiloissa.

Mittarit:

- Erityisryhmille suunnattujen kurssien osallistujamäärä
- Kaikukortilla maksettujen kurssien määrä
- Opintosetelialennuksen hyödyntäminen kohderyhmissä
- Kurssien määrät keskustoissa ja sivukylillä
- Esteettömien kurssipaikojen määrä

VIESTINTÄ JA OSALLISTAMINEN

Viestimme avoimesti, selkeästi ja saavutettavasti sekä vahvistamme toimialueemme asukkaiden osallistumismahdollisuuksia.

Kansalaisopiston ensisijaisia viestintäkanavia ovat kunnan verkkosivut, kansalaisopiston verkkokauppa ja sosiaalisen median kanavat Facebook ja Instagram. Muita viestintäkanavia ovat paikallislehdet, toimialueemme kuntien verkkosivut, Sotkamo App –sovellus, Paltamo App –sovellus, Tapahtumien Kainuu –verkkosivut, kunnan omat infonäytöt sekä esimerkiksi kauppojen ilmoitustaulut. Lisäksi kurssikohtaista viestintää tehdään HelleWi-kurssijärjestelmän kautta.

Asiakaspalvelukanavia ovat puhelin, sähköposti ja asiointi paikan päällä toimistossa.

Osallistavia viestintämahdollisuuksia ovat lukuvuosittainen asiakastyytyväisyyskysely, kurssitoiveiden antaminen, palautteen antaminen kotisivujen palautelomakkeella, sähköpostilla ja puhelimitse.

Mittarit:

- Tavoittavuus (verkkosivut, sosiaalinen media)
- Asiakaspalautteiden määrä ja laatu

YHTEISTYÖ

Jatkamme monipuolista yhteistyötä kuntien eri yksiköiden ja toimialojen, yhdistysten ja seurojen, oppilaitosten, hyvinvointialueen ja seurakuntien kanssa. Teemme yhteistyötä erilaisissa hankkeissa. Yhteistyön tavoitteena on vahvistaa kuntalaisten osallisuutta, hyvinvointia ja yhdenvertaisia mahdollisuuksia osallistua vapaan sivistystyön toimintaan sekä hyödyntää eri toimijoiden osaamista ja verkostoja sekä tarjota koulutuksia henkilökunnalle.

Kehitämme yhteistyötä TE-palvelujen kanssa järjestämällä muun muassa seuraavia myyntipalvelukoulutuksia: yhteiskuntaorientaatio, työnhakuvalmennus sekä kotoutumiskoulutus. Tavoitteena on vastata alueen koulutus- ja osaamistarpeisiin sekä tukea työllistymistä, kotoutumista ja aktiivista osallistumista yhteiskuntaan.

Mittarit:

- Yhteistyökumppaneiden ja yhteisten toimintojen määrä
- Osallistujamäärät
- Yhteistyökumppaneilta ja osallistujilta kerätty palaute

ARVIOINTI JA SEURANTA

Kurssitoiminnan toteutumista seuraamme päätoimisen henkilökunnan kesken sekä tuntiopettajien ainealuetapaamisissa. Arvioimme toimintaamme vuosittain muun muassa tilastojen, asiakastyytyväisyyskyselyjen sekä kurssipalautteiden perusteella. Tarkastelemme myös yhteistyökumppaneilta saatua palautetta sekä koulutustarpeissa ja osallistujamäärissä tapahtuvia muutoksia. Seuraavalle lukuvuodelle valitsemme kehittämiskohteet, joita viedään aktiivisesti eteenpäin.

Mittarit:

- Kurssien lukumäärä ja toteutumisaste
- Osallistujamäärä kursseilla ja sen kehityssuunta
- Tuntiopettajien lukumäärä
- Asiakastyytyväisyyskyselyjen vastausten lukumäärä ja tulokset
- Kurssi- ja luentotoiveet
- Kehittämiskohteiden ja tavoitteiden toteutuminen